

Leena Karppinen

Savo-Pielisen jätelautakunta
Suokatu 42, 2 krs
70111 KUOPIO

Lausunto Jäteukko Oy:n hakemuksesta ”Kokeilu - Harvempi tyhjennysväli kesäajalle ilmastoidulla biojäteastialla”

Savo-Pielisen jätelautakunta on varannut Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle mahdollisuuden lausunnon antamiseen Jäteukko Oy:n hakemuksesta, jossa haetaan lupaa poiketa kokeiluluontoisesti jätehuoltomääräysten mukaisista biojätteen tyhjennysväleistä.

Jätehuoltomääräysten velvoitteet

Jätehuoltomääräysten mukaan jäteastiat on tyhjennettävä säännöllisesti niin, ettei jätteistä aiheudu haittaa ympäristölle tai terveydelle. Biojäteastian tyhjennykset on hoidettava viikon välein kesäaikaan (viikot 18-39) ja vähintään kahden viikon välein talviaikaan (viikot 40-17). Biojäteastian tyhjennysväli voi kuitenkin olla kaksi viikkoa kesällä ja neljä viikkoa talvella, jos biojäteastia on osoitettu alle 10 asuinhuoneiston käyttöön tai käytössä on syväkeräys. Biojäteastian tiheämmällä kesäajan tyhjennysvälillä pyritään varmistamaan, ettei jätteestä aiheudu haittaa.

Hakemuksen sisältö

Jäteukko Oy on hakenut poikkeamista jätehuoltomääräysten mukaisista biojäteastian tyhjennysväleistä rajatulla alueella ajalla 27.4.2026 – 27.9.2026. Jäteukko hakee lupaa kokeilulle, jossa ilmastoituja biojäteastioita tyhjennetään Kuopion Rautaniemen alueella neljän viikon välein kokeilun ajan. Kokeilun tavoitteena on selvittää, aiheutuuko ympäristöhaittoja tai haasteita jätehuollon toimivuuteen, jos ilmastoituja biojäteastioita tyhjennettäisiin kesäaikana harvemmalla neljän viikon tyhjennysvälillä. Neljän viikon tyhjennysväli lisäisi biojätettä vain vähäisiä määriä tuottavien asiakkaiden mahdollisuuksia valita paremmin tarpeisiinsa sopiva biojäteastian tyhjennystiheys.

Kokeiluryhmään valitaan alle 10 asuinhuoneiston käytössä olevat ilmastoidut biojäteastiat, joilla talviajan tyhjennysväli on nykyisellään neljä viikkoa. Tällä valinnalla asiakkaiden keräyskapasiteetti olisi lähtökohtaisesti sopiva myös kesäaikana. Kokeilun osallistujamäärän arvioidaan olevan noin 150 biojäteastian käyttäjä.

Jäteukko tiedottaa kokeiluun valitut biojäteastioiden käyttäjät hyvissä ajoin ennen kokeilujakson alkamista ja käyttäjille tarjotaan mahdollisuus kieltäytyä kokeiluun osallistumisesta. Kokeilun ajaksi käyttäjille annetaan palautekanava, johon he voivat kirjata havaintonsa. Jäteastioiden tyhjentäjien havainnot kerätään Jäteukon kuljetusurakoitsijalta.

Jätekukon asiantuntijat käyvät myös havaintokäynneillä kokeilujakson aikana. Kokeiluun osallistujille tehdään kysely kokeilun päätyttyä.

Hakemuksessa kerrotaan, että muista jätehuoltoyhtiöistä ainakin Kiertokapula Oy, Lounais-Suomen jätehuolto Oy, Salpakierto Oy, Kymenlaakson jäte Oy sekä Rosk'n Roll Oy Ab tarjoavat asiakkailleen kesäajalle mahdollisuuden valita ilmastoidulle biojäteastialle tyhjennysväliksi neljä viikkoa. Rosk'n Roll:n ehtona on ilmastoidun biojäteastian lisäksi biojätteen kosteuden minimointi ja pakkaaminen paperipussiin.

Lausunto:

Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja terveydensuojeluviranomainen antavat kokeilusta yhdessä seuraavan lausunnon:

Jätehuoltomääräysten tiheät tyhjennysvälit kesällä ovat perusteltuja hygieenisen haitan ja hajun vähentämiseksi. Kuntalaiset ovat myös tottuneet säännölliseen tietyn rytmin mukaiseen jäteastian tyhjentämiseen. Kokeilusta ei saa aiheutua kiinteistöjen omistajille velvoitetta poikkeaviin toimintatapoihin esim. pakata biojätteitä poikkeavasti.

Kokeiluhankkeet ovat kannatettavia. Kokeilusta saatavat tiedot ympäristöhaitoista tai haasteista jätehuollon toimivuuteen riippuvat paljolti siitä, millainen tuleva kesä on. Kokeilu ei siten välttämättä kuvasta täysin mahdollisuutta pysyvästi pidentää biojäteastian tyhjennysväliä edes vähän biojätettä tuottavissa yksiköissä. Kokeilun loputtua on hankkeesta tehtävä kirjallinen yhteenveto.

Jo hakemuksessa olisi voinut tuoda esille, millaisia kokemuksia eri kesinä on ollut jäteyhtiöiden alueilla, joissa neljän viikon tyhjennysväli on jo sallittu ilmastoiduille jäteastioille, varsinkin, mikäli pidempi keräysväli on ollut käytössä jo useita vuosia. Tällainen muiden jäteyhtiöiden alueelta saatava tieto olisi syytä kirjata kokeilun loppuyhteenvetoon vertailuaineistoksi, mikäli tarkoituksena on pysyvästi pidentää ilmastoitujen biojäteastioiden tyhjennysväliä.

Mikäli kokeiluun osallistuu myös pieniä taloyhtiöitä, on tieto kokeilusta ja palautteiden antomahdollisuudesta (palautekanavasta) mentävä myös talon asukkaille, ei pelkästään isännöitsijöille. Samoin kimppabioastioiden käyttäjille pitää mennä tieto asioista. Voisiko kokeilussa olevat astiat tarroittaa tiedotteella, onhan Jätekukko tarroittanut muutenkin jäteastioitaan?

Kokeiluun suhtautuminen ei ole pelkästään myönteistä. Pelkona on pidemmällä aikavälillä taajaman haittaeläinten lisääntyminen, jota esiintyy myös epäasiallisen kompostoinnin yhteydessä. Rotat jyräivät muovisia kompostoreita rikki, samoin voi käydä biojäteastioille. Lyhyessä kokeilussa ei välttämättä saada oikeaa kuvaa, lisääntyvätkö rotat biojätteen houkuttelemana alueella. Lisäksi biojäteastiassa hajoava jäte houkuttelee myös kärpäsiä, joista voi olla kiusaa naapureille.

Biojäteastioiden tyhjennysvälin pidentämisestä ei saa aiheutua häiritsevää hajua, kohtuutonta häiriötä naapureille tai alueella liikkuville. Yleinen tiedottaminen ja palautteiden antamismahdollisuus on välttämätöntä, ei pelkästään niille kiinteistöille, jotka kuuluvat kokeilun piiriin, vaan kaikille alueen asukkaille. Jos kimppabiojäteastioita on katujen varsilla, astiat tulisi merkitä näkyvästi kokeiluun kuuluvaksi ja palautteen antamiseen voisi olla esim. QR-koodi astian kyljessä. Palautteiden toivotaan ohjautuvan Jätekukolle, ei valvontaviranomaisille. Palautteiden antamisen helppous lisää arvokasta kokeilusta saatavaa tietoa.

Koska yleisövalituksia ohjautuu kuitenkin myös valvontaviranomaisille, tulisi kokeiluun kuuluvien biojäteastioiden sijaintitiedot (osoitteet) sekä tyhjennysajat antaa tiedoksi myös valvontaviranomaisille.

Kokeilun aikana on varauduttava biojäteastioiden ylimääräiseen pesuun. Ylimääräisestä astiahuollosta on pidettävä kirjaa ja ne on sisällytettävä loppuyhteenvetoon. Mikäli kokeilusta aiheutuu kohtuutonta haittaa alueella, on kokeilu keskeytettävä.

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tanja Ahonen, ympäristöjohtaja

Liitteet

Jakelu

Kuopion kaupunki

PL 228 (Tulliportinkatu 31)

70101 Kuopio

Puhelin: 017 185 044

www.kuopio.fi

Y-tunnus: 0171450-7